

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADU REGULACE

SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje	
Název návrhu: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky (zákon o zrušení Fondu národního majetku), ve znění pozdějších předpisů, a některé další související zákony	
Zpracovatel / zástupce předkladatele: Ministerstvo financí České republiky	Předpokládaný termín nabytí účinnosti, v případě dělené účinnosti rozveďte <i>leden.2019</i>
Implementace práva EU: Ne; (pokud zvolíte Ano): - uveďte termín stanovený pro implementaci: . - uveďte, zda jde návrh nad rámec požadavků stanovených předpisem EU?: Ne	
2. Cíl návrhu zákona	
Cílem návrhu je přizpůsobení zákona novým skutečnostem, resp. odstranění některých výdajových titulů, které na základě rozhodnutí vlády pozbyly aktuálnosti.	
3. Agregované dopady návrhu zákona	
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ano	
<i>Navrhovaná úprava má dopady na státní rozpočet a to jak pozitivní, tak negativní.</i> <u>Pozitivní dopad:</u> <i>Uvolněním § 5 odst. 3, písm. c), bod 5 bude umožněn převod ze zvláštních účtů privatizace do státního rozpočtu a tím umožnění každoročního využití prostředků privatizačně nevyužitých pro vládní účely. Současná právní úprava určuje takové podmínky, u nichž v současné době není předpokládáno, že mohou být splněny. Průměrný převod do státního rozpočtu dle § 5 odst. 3, písm. c) bod 5 je v posledních letech cca 10 mld. Kč/rok.</i> <u>Negativní dopady:</u> <i>Novela zákona umožňuje v § 4 využití prostředků státního rozpočtu na privatizační účely v případě, že na zvláštním účtu nebude dostatek finančních prostředků pro plnění § 5, odst. 3 zákona. Jelikož je ale předpoklad, že se toto ustanovení bude využívat jen v neočekávaných, krajně naléhavých případech, kdy nebude již žádná jiná možnost financování, je vyčíslení dopadu nemožné. Výše bude značně záviset na výši příjmů zvláštního účtu, tj. výnosy z prodeje privatizovaného majetku a zisk z účasti státu v obchodních společnostech, a charakteru a výši výdajů.</i>	
3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ne	
<i>Navrhovaná právní úprava nemá dopad na konkurenceschopnost ČR.</i>	
3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: Ne	
<i>Navrhovaná právní úprava nemá dopad na podnikatelské prostředí.</i>	
3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): Ne	
<i>Navrhovaná právní úprava nemá dopad na územní samosprávné celky.</i>	
3.5 Sociální dopady: Ne	
<i>Navrhovaná právní úprava nemá sociální dopady.</i>	
3.6 Dopady na spotřebitele: Ne	
<i>Navrhovaná právní úprava nemá dopady na spotřebitele.</i>	
3.7 Dopady na životní prostředí: Ne	
<i>Navrhovaná právní úprava nemá dopady na životní prostředí.</i>	

3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne
<i>Navrhovaná právní úprava nemá dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu rovnosti žen a mužů.</i>
3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne
<i>Navrhovaná právní úprava nemá dopady na výkon státní statistické služby.</i>
3.10 Korupční rizika: Ne
<i>Navrhovaná právní úprava nepřináší korupční rizika.</i>
3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ne
<i>Navrhovaná právní úprava nemá dopad na bezpečnost nebo obranu státu.</i>

1 Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky (zákon o zrušení Fondu národního majetku), ve znění pozdějších předpisů (**dále** v této závěrečné zprávě **také „zákon č. 178/2005 Sb.“**).

1.2 Definice problému

V usnesení vlády č. 610 ze dne 4. září 2017 byl v článku III. odst. 3 písm. b) zadán úkol ministru financí provést revizi zákona č. 178/2005 Sb., a to v rozsahu podle materiálu s názvem „Koncepce stabilizace finančního stavu zvláštních účtů privatizace“, který vláda tímto usnesením schválila.

1.2.1 Základní náhled do problematiky

Od 1. 1. 2006 byl podle zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky (zákon o zrušení Fondu národního majetku), zrušen Fond národního majetku. Dle tohoto zákona přešla veškerá působnost Fondu národního majetku na stát – Ministerstvo financí České republiky, a to včetně oprávnění hospodařit s majetkem Fondu národního majetku.

Ministerstvo financí České republiky podle § 4 tohoto zákona vede **na zvláštních účtech privatizace (známé také jako „zvláštní účty Ministerstva financí pro správu prostředků po zaniklém FNM“)** finanční prostředky Fondu národního majetku a finanční prostředky z výnosu z prodeje privatizovaného majetku a ze zisku z účastí státu na obchodních společnostech. Prostředky jsou podřízeny souhrnnému účtu a nejsou součástí státního rozpočtu. Ministerstvo financí dále podle § 5 odst. 2 výše uvedeného zákona vede **zvláštní evidenci** o majetku, se kterým mu přísluší hospodařit a na který je vydáno rozhodnutí o privatizaci.

V účetní evidenci Ministerstva financí byl pro tento účel vytvořen tzv. **Fond privatizace**.

Fond privatizace aktuálně soustřeďuje především finanční příjmy z privatizace (tj. z prodeje majetku) podle zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů (**dále také zákon č. 92/1991 Sb.) (tzv. „Velká privatizace“)**, a zákona č. 427/1990 Sb., o převodech vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby, ve znění pozdějších předpisů (**dále také zákon č. 427/1990 Sb.) (tzv. „Malá privatizace“)**, dále výnosy z dividend z majetkových účastí státu, které jsou zařazeny do privatizace podle zákona č. 92/1991 Sb., nicméně dosud privatizovány nebyly, příjmy z likvidačních zůstatků státních podniků, kterých se dotkla privatizace podle zákona č. 427/1990 Sb.

Fond privatizace dále soustřeďuje některé majetkové účasti státu, které jsou zařazeny do privatizace podle zákona č. 92/1991 Sb., nicméně dosud nebyly privatizovány, a některé pohledávky vzniklé při privatizaci.

Nakládání s prostředky z privatizace dle výše uvedených zákonů se řídí odlišnými zákony, a to následovně:

- Použití příjmů z privatizace podle zákona č. 92/1991 Sb., (tzv. „Velká privatizace“), upravuje zákon č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky (zákon o zrušení Fondu národního majetku).
- Použití příjmů z privatizace podle zákona č. 427/1990 Sb., (tzv. „Malá privatizace“), upravuje zákon č. 500/1990 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby, ve znění pozdějších předpisů.

Kompletní informace o nakládání s prostředky zvláštních účtů privatizace jsou každoročně předkládány vládě a Parlamentu ČR formou Státního závěrečného účtu přílohy I.: „Informace o postupu privatizace a o stavu a použití prostředků vedených na zvláštních účtech“, a to na základě § 8 zákona o zrušení Fondu národního majetku.

1.2.2 Charakteristika zákona č. 178/2005 Sb.

Zákon č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky (zákon o zrušení Fondu národního majetku), nabyl účinnosti dle 1. ledna 2006. Pokud jde o právní úpravu používání privatizačních prostředků, byla do zákona č. 178/2005 Sb. bez velkých změn převzata původní právní úprava této problematiky obsažená v § 18 odst. 2 zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů české republiky ve věcech převodů majetku na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a to i přesto, že v průběhu historického vývoje muselo nutně dojít k určitým věcným i procesním změnám v této oblasti. Při přípravě právních předpisů o privatizaci majetku státu v letech 1990 až 1991 se vycházelo z politickoekonomického předpokladu, že výnosy z prodeje majetku státu a majetkových účastí státu na podnikání jiných právnických osob by měly být zvláštním způsobem chráněny a odděleny od státního rozpočtu a jejich použití v ekonomice České republiky taxativně určeno. Proto již zákon č. 171/1991 Sb. obsahoval taxativní výčet účelů, ke kterým mohou být privatizační prostředky použity s tím, že v závažnějších případech se k použití privatizačních prostředků vyžadoval souhlas vlády, kdy tento koncept se promítnul do zákona č. 178/2005 Sb.

Samotný zákon č. 178/2005 Sb. byl vytvořen za účelem převodu majetku a závazků, vzniklých z privatizace podle zákona č. 92/1991 Sb. a spravovaných Fondem národního majetku, na stát, zastoupený Ministerstvem financí České republiky. Zákon mimo jiné vymezuje v § 4 existenci zvláštních účtů privatizace, které slouží ke správě výnosů z prodeje privatizovaného majetku a ze zisku z účastí státu z účastí v obchodních společnostech. Tyto účty jsou podřízeny souhrnnému účtu a nejsou součástí státního rozpočtu. Nakládání s prostředky zvláštních účtů privatizace je pak taxativně vymezeno v § 5 odst. 3 tohoto zákona.

Zákon byl v minulosti několikrát novelizován. Při revizi zákona byly objeveny nevyhovující ustanovení, a to v oblastech:

- 1) přílišného výdajového přetěžování zvláštních účtů privatizace,
- 2) promítnutí nových ekonomicko-provozních skutečností (např. ukončení agendy Nadačního investičního fondu).
- 3) Podmínky některých výdajů nejsou odpovídající současnému stavu ekonomiky

1.2.3 Východiska pro usnesení vlády č. 610 ze dne 4. září 2017

V průběhu let docházelo v oblasti tzv. Velké privatizace (viz kapitola 1.2.1) k navýšení počtu výdajových titulů především vládního charakteru a zároveň k výraznému poklesu příjmů z prodeje majetku, změně příjmové struktury v neprospěch příjmů z prodeje majetku, aniž by byl tento stav zohledněn v požadavcích na zvláštní účty privatizace.

Závažnost stavu odhalila hloubková analýza Ministerstva financí v materiálu „**Koncepce stabilizace finančního stavu zvláštních účtů privatizace**“, v jejímž rámci byla následně navržena konkrétní opatření.

Z analýzy jasně vyplývaly tyto rizikové faktory:

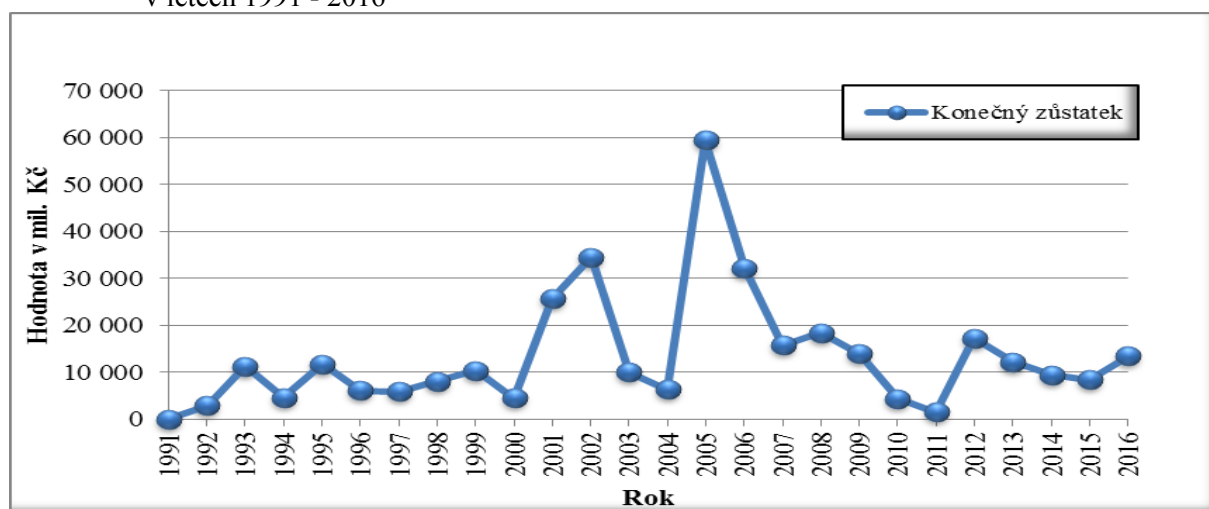
1) Snižování finančních prostředků pro úhradu závazků.

Dochází k dlouhodobému poklesu finančních prostředků zvláštních účtů privatizace, především v oblasti tzv. Velké privatizace, kde došlo v letech 2012 - 2015 k poklesu o 8 849 mil. Kč, tj. o více než 51 %.

Tabulka č. 1: Přehled stavu konečných zůstatků na bankovních účtech v letech 2012 - 2015

Rok	2012	2013	2014	2015	Rozdíl mezi roky 2012 - 2015	Rozdíl v %
Hodnota v mil. Kč	17 281	12 171	9 425	8 432	-8 849	-51,2 %

Graf č. 1. Vývoj konečných zůstatků finančních prostředků na bankovních účtech Velké privatizace v letech 1991 - 2016

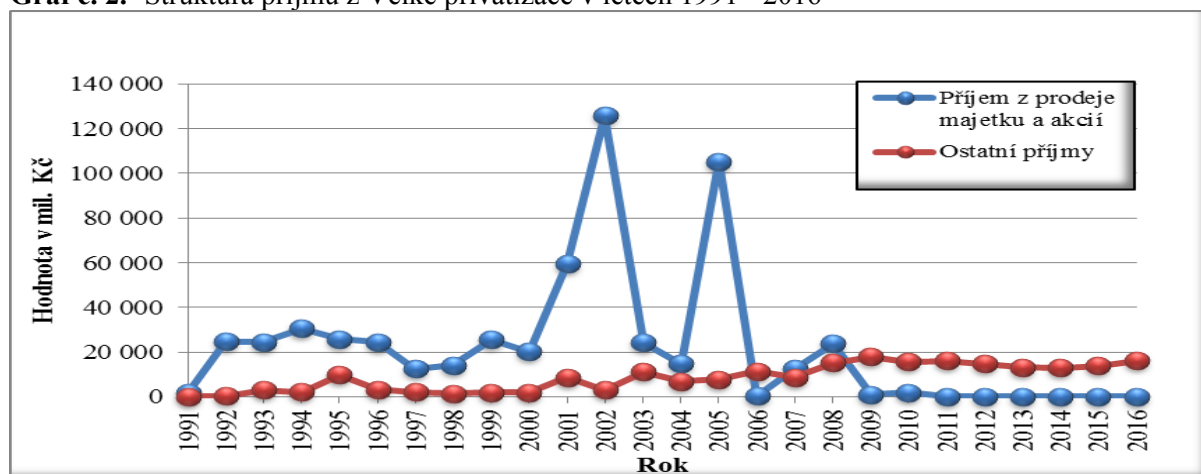
Stav je způsoben výdajovým přetěžováním, neboť z účtů Velké privatizace se hradí naprostá většina všech výdajů Fondu privatizace. V roce 2016 byl tento trend přerušen díky dočasnému snížení očekávaného převodu do státního rozpočtu, který ale bude v příštích letech oproti původnímu předpokladu navýšen. V případě, kdy finanční prostředky budou vyčerpány, budou vznikat soudní spory na závazky, které jsou smluvně podloženy, především pak v oblasti odstraňování ekologických škod vzniklých před privatizací.

Pokud bude tento trend pokračovat, tak v dohledné době nebude moci Fond privatizace dostát ani všem provozním závazkům, které zároveň nelze financovat z jiných zdrojů, a tím vzniknou pro Ministerstvo financí soudní spory za neplnění smluvních závazků.

2) Příjmy zvláštních účtů privatizace jsou téměř výlučně závislé na přiznaných dividendách z majetkových účastí státu.

Příjmy zvláštních účtů privatizace v celé historii procesu privatizace tvořily jen příjmy z prodeje majetku určeného k privatizaci (kupní ceny, úhrady pohledávek) a další příjmy, které majetek určený k privatizaci generoval (dividendy, nájmy, příjmy ze soudních rozhodnutí).

Graf č. 2. Struktura příjmů z Velké privatizace v letech 1991 - 2016

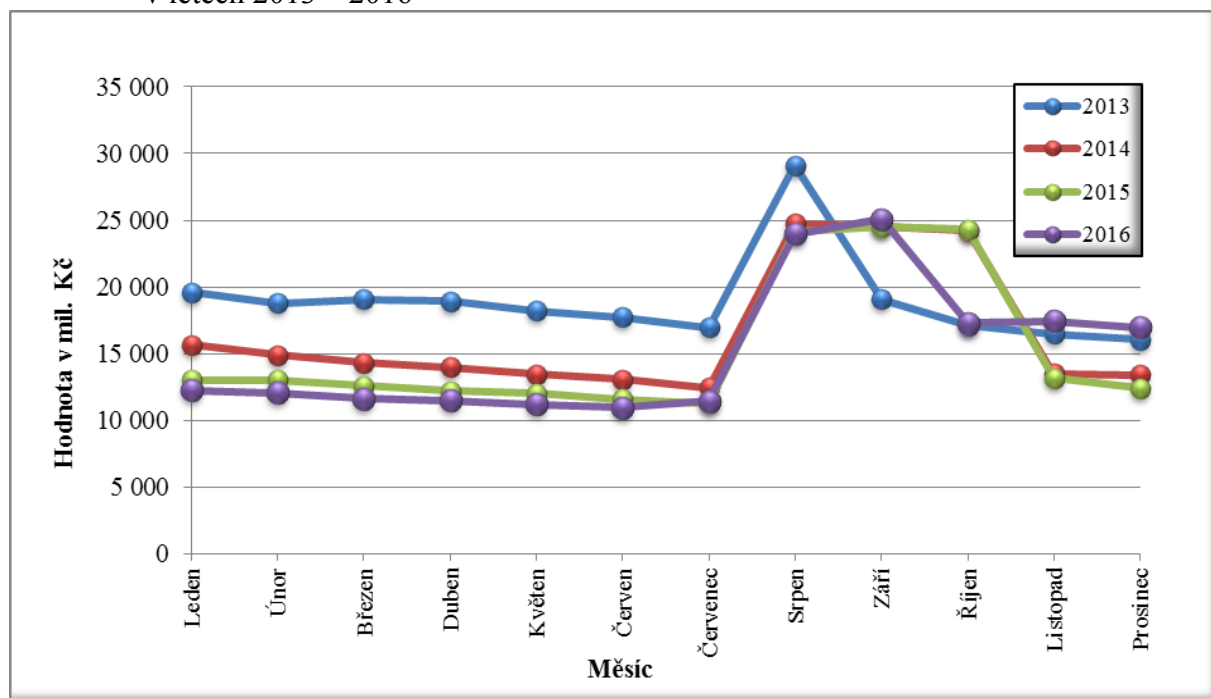

K 31. 12. 2016 bylo přes 79 % všech ročních příjmů zvláštních účtů privatizace tvořeno dividendami společnosti ČEZ, a. s. Konečná výše vyplacených dividend je známa až v červnu daného roku. Pravidelné příjmy zvláštních účtů privatizace tvoří jen nájmy z majetku, které činí cca 0,5 mil. Kč ročně. **V případě, že by došlo k jakémukoliv snížení reálných příjmů, vzniklo by výrazné riziko ohrožení solventnosti Fondu privatizace, především pak u závazků smluvně podložených, jejichž nesplnění by bylo soudně vymáháno.** Tím by vznikaly nadbytečné výdaje na právní služby bez cíleného efektu.

3) Proces toku finančních prostředků v průběhu roku je značně nepravidelný.

V průběhu kalendářního roku dochází pravidelně k postupnému poklesu finančních prostředků. K nárůstu dochází nárazově, a to vždy v průběhu srpna, kdy jsou inkasovány dividendy společnosti ČEZ, a. s. V průběhu září – listopad pak dochází k převodu finančních prostředků do státního rozpočtu na kompenzaci deficitu důchodového systému, a tedy k jednorázovému prudkému poklesu finančních prostředků.

Graf č. 2. Stavy finančních prostředků Fondu privatizace ke konci jednotlivých měsíců v letech 2013 – 2016

V případě, že bude nadále pokračovat trend poklesu konečných zůstatků na zvláštních účtech privatizace, nastává riziko, že při vzniku neočekávaného privatizačního nároku, jako je např. úhrada soudního rozhodnutí, nebude dočasně na účtech dostatek prostředků pro úhradu tohoto nároku.

4) Potencionální závazky a finanční požadavky, vztahující se k tzv. Velké privatizaci (privatizace dle zákona č. 92/1991 Sb.), přesahují finanční možnosti jejich krytí z majetku Fondu privatizace.

Potencionální závazky a finanční požadavky, vztahující se k účtu Fondu privatizace, tj. závazky a finanční požadavky, které mohou, ale také nemusejí být realizovány, tvoří cca 142 800 mil. Kč, kdežto aktiva Fondu privatizace k 31. 12. 2016 činí jen cca 96 600 mil. Kč. **V případě, že by došlo k neočekávanému výpadku příjmů, nebude ve Fondu privatizace dostatek aktiv pro krytí všech potencionálních závazků a finančních požadavků.**

Tabulka č. 2: Struktura majetku zvláštních účtů privatizace (Fond privatizace) k 31. 12. 2016

Položka	Stav k 31. 12. 2016			Poznámka
	Celkem	VP	MP	
Aktiva celkem	96 637	93 045	3 592	
Stálá aktiva	79 134	78 971	163	
Dlouhodobý hmotný majetek	31	31	0	hmotný majetek určený k privatizaci (budovy, pozemky)
Dlouhodobý finanční majetek	78 791	78 791	0	majetkové účasti podniků určených k privatizaci
Dlouhodobé pohledávky	312	149	163	především zálohy poskytované

Položka	Stav k 31. 12. 2016			Poznámka
	Celkem	VP	MP	
				DIAMO s. p., které jsou každý měsíc vyúčtovány
Oběžná aktiva	17 503	14 074	3 429	
Zásoby	0	0	0	drobné zásoby v hodnotě 75.000 Kč
Krátkodobé pohledávky	538	538	0,001	především pohledávky z kupních cen privatizovaného majetku; na absolutní většinu pohledávek již jsou vytvořeny opravné položky na 100 % hodnoty pohledávek
Krátkodobý finanční majetek	16 965	13 536	3 429	finanční prostředky Fondu privatizace

Tabulka č. 3: Seznam všech podmíněných závazků nad 100 mil. Kč ke dni 31. 12. 2016

Podmíněný závazek	Hodnota v mil. Kč
Odstraňování ekologických škod vzniklých před privatizací (bez úhrady zádržného)	101 908
Odstraňování následků hornické a hutnické činnosti a revitalizace dotčené krajiny	12 445
Prostředky určené pro státní podnik DIAMO	25 607
Ministerstvo průmyslu a obchodu – Podpora průmyslových zón*	1 328
Závazky z pasivních soudních sporů	847
Ministerstvo kultury - Program péče o národní kulturní poklad	684
Celkem	142 819

* od roku 2017, kdy platí nová usnesení vlády č. 97 ze dne 9. února 2015 a usnesení vlády č. 576 ze dne 22. července 2015, bude činit celková částka 1 327,8 mil. Kč

5) Významná část výdajů je placena na základě uzavřených smluv.

Významná část výdajů především provozního charakteru je placena na základě smluv na konkrétní částku s čerpáním na několik let. **Jedná se především o realizační smlouvy na odstraňování ekologických škod vzniklých před privatizací. Pokud by tedy došlo ke snížení příjmů, budou tyto závazky právně vymahatelné.**

Z výše uvedených skutečností vyplývá **ZÁSADNÍ riziko nesolventnosti zvláštních účtů privatizace, a tedy vzniku následných nákladů vyplývajících z neplnění smluvně podložených závazků, jenž nelze financovat z jiných zdrojů než ze zvláštních účtů privatizace.**

Pro odstranění tohoto rizika navrhlo Ministerstvo financí tato opatření:

- 1) Ukončení vládních výdajů financovatelných z jiných zdrojů.
Opatření je realizováno
 - a) prostřednictvím vyloučení zvláštních účtů privatizace z financování podpory průmyslových zón v usnesení vlády č. 97/2015 a 576/2015,
 - b) ukončením financování Programu péče o národní kulturní poklad z prostředků privatizace nejpozději v roce 2018.
- 2) Navýšení finančních prostředků v oblasti odstraňování ekologických škod.
Doporučena byla na základě výpočtů částka 4,5 mld. Kč.
- 3) Vyčlenění vázaných prostředků na odstraňování ekologických škod vzniklých před privatizací pro případ výpadku příjmů.
Na základě skutečnosti, že značná část závazků, především v oblasti odstraňování ekologických škod vzniklých před privatizací, je smluvně podložena a faktu, že klíčové příjmy jsou inkasovány jen jednou ročně v období září – listopad. Proto bylo navrženo vyčlenění části prostředků na bankovních účtech, které tato rizika pokryjí.

Koncepce stabilizace finančního stavu zvláštních účtů privatizace včetně návrhů byla schválena usnesením vlády č. 610 ze dne 4. září 2017.

Aktualizace informací k analýze

K výše uvedené analýze je nutno dodat, že v letech 2014-2017 bylo v souladu s usneseními vlády odváděno 68 % všech výdajů do státního rozpočtu dle § 5 odst. 3 písm. c) bod 5, který zní:

„v případě, kdy rozpočtované příjmy pojistného na důchodové pojištění, včetně příjmů z penále a pokut připadajících na důchodové pojištění budou nižší než rozpočtované výdaje na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění; rozpočtovaná částka se převede maximálně do výše předpokládaného skutečného rozdílu podle části věty před středníkem,“

Tabulka č. 4: Podíl převodů do státního rozpočtu dle § 5 odst. 3 písm. c) bod 5 na celkových výdajích zvláštních účtů privatizace (v tis. Kč)

Položka	2014	2015	2016
Výdaje zvláštních účtů celkem	15 802 410	16 385 086	11 590 409
z toho převod do SR	10 300 000	10 700 000	8 700 000
% z celkových výdajů zvláštních účtů	65%	65%	75%

V současné době podmínky pro převod do státního rozpočtu na výše uvedený titul nemohou být splněny, neboť příjmy z důchodového pojištění převyšují výdaje na důchodové zabezpečení a tento stav je předpokládán i na rok 2018. Tím při nezměněné situaci naopak bude docházet k vysoké kumulaci peněžních prostředků, které při současné legislativě nebude možno využít.

1.2.4 Některé výdajové tituly již ztratily svůj význam

V zákoně č. 178/2005 Sb. jsou v § 5 odst. 3 obsažena některá ustanovení, která již nemají věcné opodstatnění z důvodu vzniku nových skutečností.

Jedná se o:

- 1) § 5 odst. 3 písm. b) bod 4, který zní: „*k převodu pro účely nemocenského, důchodového a zdravotního pojištění a státní politiky zaměstnanosti*,“.
Jeho věcná podstata je zrušena usnesením vlády č. 780 ze dne 31. srpna 2016, které *schvaluje využití prostředků původně určených na finančních prostředků získaných z prodeje akcií určených pro účely nemocenského, důchodového a zdravotního pojištění a pojištění v zaměstnanosti na účely uvedené v § 5 odst. 3 písm. c) zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky*.
- 2) § 5 odst. 3 písm. b), bod 5, který zní: „*k převodu na Nadační investiční fond pro účely podpory nadací určených Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky na návrh vlády, nebo*“.
Ustanovení bylo zrušeno ukončením agendy Nadačního investičního fondu. K 30. 6. 2015 byla uzavřena „Dohoda o ukončení smlouvy“ se všemi 70 nadacemi, 3 nadace vrátily prostředky převedené v rámci Nadačního investičního fondu již dříve a jedna nadace je v likvidaci.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Nakládání s prostředky získanými prostředky z výnosu prodeje majetku privatizovaného podle zákona č. 92/1991 Sb. a ze zisku z účasti státu v obchodních společnostech určených k privatizaci podle zákona č. 92/1991 Sb. je upraveno v § 5 odst. 3 zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky (zákon o zrušení Fondu národního majetku).

Nedostatky současného znění zákona č. 178/2005 Sb.:

1) V zákoně jsou uvedena ustanovení, která již nemají věcné opodstatnění.

Jedná se o tato ustanovení:

- § 5 odst. 3 písm. b) bod 4, který zní: „*k převodu pro účely nemocenského, důchodového a zdravotního pojištění a státní politiky zaměstnanosti*,“
- § 5 odst. 3 písm. b) bod 5, který zní: „*k převodu na Nadační investiční fond pro účely podpory nadací určených Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky na návrh vlády, nebo*“

- 2) V zákoně jsou ustanovení, u kterých není již předpokládáno žádné čerpání, nicméně na základě kterých mohou vznikat nové výdajové požadavky na zvláštní účty privatizace a které lze zároveň financovat z jiných zdrojů.**

Ministerstvo proto financí navrhuje vypustit tyto části zákona:

- § 5 odst. 3 písm. b) bod 6, který zní: „*k převodu na obecně prospěšné společnosti,*“
- § 5 odst. 3 písm. c) bod 4, část, která říká: „*a k úhradě nákladů spojených se záchranou klenotů naší národní identity a architektonického dědictví České republiky,*“
- § 5 odst. 3 písm. c) bod 6, který zní: „*k převodu na Státní fond dopravní infrastruktury,*“
- § 5 odst. 3 písm. c) bod 7, který zní: „*k převodu na Státní fond rozvoje bydlení,*“
- § 5 odst. 3 písm. c) bod 8, který zní: „*k finanční podpoře projektů rozvoje území určených pro průmyslové využití schválených vládou.*“

- 3) Zákon neumožňuje využívat jiné prostředky než výnosy z privatizace majetku v režimu zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby.**

Výdaje privatizačního charakteru nelze hradit z jiných zdrojů než ze zvláštních účtů privatizace zřízených podle 4 § zákona č. 178/2005 Sb. Při současném trendu, kdy výnosy prodeje majetku jsou již minimální, je předpokládána stagnace až pokles výnosů z účasti státu v obchodních společnostech a inkaso hlavních příjmů probíhá jen 1x ročně, kdy tak vzniká riziko, že při uplatnění neočekávaného výdaje nebude na účtech dostatek finančních prostředků pro jeho úhradu. Tím by vznikly dodatečné náklady za neplnění závazků.

Aktuální verze zákona č. 178/2005 Sb. neumožňuje využívat jiné prostředky než výnosy z privatizace majetku, které se privatizují v režimu zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby.

Pro eliminaci rizika je tedy potřeba v případě výpadku příjmů zajistit možnost převodu prostředků státního rozpočtu pouze ve výši, která umožní financovat smluvní závazky, které lze financovat jen ze zvláštních účtů privatizace.

- 4) Vzhledem k naplňování usnesení vlády č. 610 ze dne 4. září 2017 část III. odst. 3 písm. a) není dostatečný prostor pro převod prostředků do státního rozpočtu.**

Pro aplikaci usnesení vlády č. 610 ze dne 4. září 2017 vyvstala potřeba zajistit převod ze zvláštních účtů privatizace do příjmů kapitoly 322 Ministerstvo průmyslu a obchodu, a to pro účely financování odstraňování následků po chemické těžbě uranu ve Stráži pod Ralskem. Současné znění umožňuje jen převod do státního rozpočtu pouze „*v případě, kdy rozpočtované příjmy pojistného na důchodové pojištění, včetně příjmů z penále a pokut připadajících na důchodové pojištění budou nižší než rozpočtované výdaje na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění; rozpočtovaná částka se převede maximálně do výše předpokládaného skutečného rozdílu podle části věty před středníkem,*“

Úprava ustanovení umožní využívání volných privatizačních prostředků pro účely státního rozpočtu. Bude tak značně sníženo riziko neuhrazení privatizačních závazků a s ním souvisejících výdajů.

Novelou zákona č. 178/2005 Sb. budou rovněž novelizovány tyto zákony:

Zákon č. 92/1991 Sb., o převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon znemožňuje převod prostředků do státního rozpočtu na úhradu deficitu důchodového systému

Nutnost uvolnění podmínek pro převod do státního rozpočtu se týká § 5 odst. 3, písm. c) bod 5, říká:

„převodu do státního rozpočtu v případě, kdy rozpočtované příjmy pojistného na důchodové pojištění včetně příjmů z penále a pokut připadajících na důchodové pojištění budou nižší než rozpočtované výdaje na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění; rozpočtovaná částka se převede maximálně do výše předpokládaného skutečného rozdílu podle části věty před středníkem,“

Současné znění zákona č. 178/2005 Sb., § 5, odst. 3, písm. c) bod 5 stanovuje poměrně přísné podmínky pro převod do státního rozpočtu neboť v letech kdy příjmy z důchodového pojištění včetně příjmů z penále a pokut připadajících na důchodové pojištění budou vyšší než rozpočtované výdaje na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění, nebude možno čerpat prostředky zvláštních účtů privatizace do státního rozpočtu.

V roce 2017 byl naplánován převod do SR z titulu § 5 odst. 3, písm. c) bod 5 v celkové výši 10 540 000 000 Kč., k 1. 1. 2018 však bylo vyčerpáno jen 5 800 000 000 Kč a to z důvodu nesplnění podmínky dle tohoto zákona. V usnesení vlády č. 674 ze dne 25. září 2017 pak není převod do státního rozpočtu na úhradu deficitu důchodového systému uveden vůbec.

Současné znění zákona znemožňuje převod prostředků do státního rozpočtu, což znamená kumulaci prostředků na účtech bez jakéhokoliv využití.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Novelou zákona budou dotčeny tyto subjekty:

Tabulka č. 5: Seznam subjektů dotčených novelou

Subjekt	Dopad
Ministerstvo průmyslu a obchodu	Ztráta potenciální možnosti využití prostředků zvláštních účtů privatizace na podporu průmyslových zón
Ministerstvo kultury	Ztráta potenciální možnosti využití prostředků zvláštních účtů

Subjekt	Dopad
	privatizace
Státní fond dopravní infrastruktury	Ztráta potenciální možnosti využití prostředků zvláštních účtů privatizace
Státní fond rozvoje bydlení	Ztráta potenciální možnosti využití prostředků zvláštních účtů privatizace

U žádného z dotčených subjektů není ke dni předpokládaného nabytí účinnosti zákona znám žádný nárok na finanční prostředky zvláštních účtů privatizace.

2.4 Popis cílového stavu

Cílem novely je eliminace známých rizik a zjednodušení zákona, aniž by tím vznikly přímé nároky na státní rozpočet či byly omezeny nároky ze státního rozpočtu a faktický dopad na dotčené subjekty.

Vláda ve svém usnesení č. 610 ze dne 4. září 2017 mimo jiné schválila přenesení výdajové zátěže podpory průmyslových zón ze zvláštních účtů privatizace na státní rozpočet a **dočerpání** prostředků na program péče o národní kulturní poklad do roku 2018, které bylo dohodnuto mezi Ministerstvem financí a Ministerstvem kultury. Tato novela výše uvedené přenesení výdajové zátěže včleňuje do zákona.

Cílovým stavem novely je:

- Zákon odrážející výdajovou strukturu zvláštních účtů privatizace.
- Eliminace rizik spojených s nedostatkem prostředků na zvláštních účtech privatizace formou vypuštění těch výdajových účelů, které lze financovat z jiných zdrojů.
- Odstranění přebytečných výdajových titulů, které nebyly nikdy využity nebo z nich již delší dobu nebyly vzneseny žádné nároky, kdy navíc žádné nároky nejsou očekávány ani v budoucnu.
- Umožnění převodu potřebného množství financí ze zdrojů státního rozpočtu v případě nedostatku finančních prostředků.
- Umožnění převodu všech zbytkových prostředků hospodaření zvláštních účtů privatizace do státního rozpočtu.
- V zákoně jsou implementovány závěry z usnesení vlády č. 610 ze dne 4. září 2017.

2.5 Zhodnocení rizika

V případě nepřijetí novely zákona jsou očekávána tato rizika:

1) Riziko vzniku dodatečných nákladů související s dočasnou či trvalou nesolventností zvláštních účtů privatizace

Popis rizika: V důsledku nedostatků finančních prostředků na zvláštních účtech privatizace nebude možno uhradit všechny smluvní či mimořádné závazky, které nelze v současné době hradit z jiných zdrojů. Následkem toho budou vznikat náklady z prodlení, resp. z pozdního plnění, jako např. pokuty či penále a náklady na případné soudní spory, jež budou s vysokou

pravděpodobností prohrány. Výše nákladů bude záviset na výši nárokových prostředků a době prodlevy.

Pravděpodobnost vzniku rizika: Vysoká.

Intenzita dopadu: Střední – vysoká (v závislosti na výši nákladů).

Rizikové faktory

Na straně příjmů:

- a) Nemožnost financování z jiných zdrojů, než těch privatizačních.
- b) Přílišná závislost zvláštních účtů privatizace na příjmech z dividendy majetkové účasti ve společnosti ČEZ, a. s., která v roce 2016 tvořila více než 79% všech příjmů.
- c) Nízké očekávané příjmy z privatizace majetku.
- d) Hlavní příjmy (dividendy z majetkových účastí) jsou inkasovány jen jedenkrát ročně v měsících září - listopad.

Na straně výdajů:

- a) Finanční požadavky z titulů, ze kterých se v současné době nepředpokládá čerpání.
- b) Vznik nových požadavků vládního charakteru, které lze financovat z jiných zdrojů.
- c) Navyšování požadavků na účely, které lze hradit z jiných zdrojů.
- d) Vznik mimořádných výdajů především z titulů prohraných privatizačních soudních sporů.

2) Riziko negativní mediální publicity a zhoršení pověsti státu jako spolehlivého partnera

Popis rizika: V souvislosti s neplněním smluvních závazků vznikne vysoké riziko zhoršení pověsti státu jakožto spolehlivého partnera a s tím spojená nežádoucí pozornost sdělovacích prostředků.

Pravděpodobnost vzniku rizika: vysoká (za předpokladu případě vzniku rizika nesolventnosti).

Míra dopadu: střední.

3 Návrh variant řešení

3.1 Varianta 0 – Zachování stávajícího stavu

V zákoně č. 178/2005 Sb. § 5 odst. 3 se budou nadále nacházet položky, které již nemají věcné opodstatnění, jako např. umožnění čerpání pro Nadační investiční fond, jehož agenda byla komplexně zlikvidována. Dále se v zákoně budou stále nacházet výdajové položky pro účely vládního charakteru, kvůli nimž bude umožněn odliv velice omezených zdrojů zvláštních účtů privatizace, a které lze zároveň financovat z jiných zdrojů.

3.2 Varianta 1 – Komplexní novela zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku

Zákon plně reflektuje aktuální stav zvláštních účtů privatizace, eliminovány jsou výdajové tituly, které by mohly zatížit rozpočet zvláštních účtů privatizace. Zároveň je možné snadněji čerpat prostředky do státního rozpočtu a v případě potřeby je možné převést prostředky z jiných zdrojů a následně je použít pro plnění závazků dle § 5 odst. 3.

4 Vyhodnocení nákladů a přínosů

4.1 Identifikace nákladů a přínosů

Náklady přínosy novely zákona byly posuzovány z hlediska potřeb zvláštních účtů privatizace.

Jako zásadní parametry pro hodnocení byly použity dopady na:

- Riziko nesolventnosti zvláštních účtů privatizace, a tedy i vznik následných nákladů vyplývajících z neplnění smluvně podložených závazků nefinancovatelných z jiných zdrojů než ze zvláštních účtů privatizace.
- Plnění stanovisek vytyčených v usnesení vlády č. 610 ze dne 4. září 2017.
- Aktuálnost zákona.
- Procesy toků finančních prostředků.
- Legislativní proces a administrativa spojená implementací varianty.

4.2 Náklady

Varianta 0

Riziko možných nákladů za úhrady soudních sporů vyplývajících z neplnění smluvních závazků v případě, že nebude na zvláštních účtech privatizace dostatek prostředků na jejich úhradu.

Varianta 1

Při aplikaci novely nejsou známy žádné přímé náklady.

Důvody jsou tyto:

- Jsou odstraňovány jen ty výdajové tituly, u nichž nejsou známy žádné výdajové nároky a nelze ani v budoucnu očekávat vznesení žádných nároků, dále výdajové tituly, u nichž došlo k dohodě o ukončení čerpání a ukončení výdajového titulu a konečně výdajové tituly, jejichž věcná náplň již pozbyla smyslu.
- Nároky na státní rozpočet pro financování výdajů dle § 5 odst. 3 jsou pouze teoretické, nemusí být nikdy aktivovány. V případě, že dojde ke ztrátě solventnosti

zvláštních účtů privatizace, převod ze zdrojů státního rozpočtu ušetří náklady z neplnění smluvních vztahů a neplnění soudních rozhodnutí.

Novela zákona je koncipována tak, aby pouze eliminovala rizika a zjednodušila zákon.

4.3 Přínosy

Varianta 0

- Eliminace administrativy spojené s implementací novely zákona.

Varianta 1

- Zúžení škály výdajových titulů a zvýšení přehlednosti zákona.
- Administrativní usnadnění toků financí mezi zvláštními účty privatizace a státním rozpočtem.
- Eliminace rizika vyplývající z neplnění privatizačních smluvních závazků, vyplývajících z nedostatků prostředků na zvláštních účtech privatizace a následným poškozením pověsti České republiky jako spolehlivého partnera
- Implementace závěrů usnesení vlády č. 610 ze dne 4. září 2017.
- Možnost využití případných volných prostředků hospodaření zvláštních účtů privatizace státním rozpočtem.

4.4 Vyhodnocení nákladů a přínosů

Tabulka č. 6: Hodnocení Varianty 0

Parametr	Dopad			
	Pozitivní	Negativní	Žádný	Poznámka
Riziko nesolventnosti zvláštních účtů privatizace a vznik následných nákladů vyplývajících z neplnění smluvně podložených závazků, jenž nelze financovat z jiných zdrojů než ze zvláštních účtů privatizace		ANO		Riziko vzniku nových požadavků na rozpočet zvláštních účtů privatizace
Plnění cílů dle usnesení vlády č. 610 ze dne 4. září 2017		ANO		
Reflexe aktuálních skutečností		ANO		
Procesy finančních toků			ANO	Bude zachován stávající stav
Implementace varianty	ANO			

Tabulka č. 7: Hodnocení Varianty 1

Parametr	Dopad			
	Pozitivní	Negativní	Žádný	Poznámka
Riziko nesolventnosti zvláštních účtů privatizace a vznik následných nákladů vyplývajících z neplnění smluvně podložených závazků, jež nelze financovat z jiných zdrojů než ze zvláštních účtů privatizace	ANO			
Plnění cílů dle usnesení vlády č. 610 ze dne 4. září 2017	ANO			
Reflexe aktuálních skutečností	ANO			Zákon bude aktualizován dle skutečných potřeb zvláštních účtů privatizace
Procesy finančních toků	ANO			
Implementace varianty		ANO		

5 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Na základě hodnocení variant byla vybrána varianta 1 - Komplexní novela zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku, a to z důvodu jednoznačné výhodnosti navrhovaného řešení před ponecháním zákona ve stávajícím stavu.

6 Implementace doporučené varianty a vynucování

Zákon bude implementován Ministerstvem financí s účinností od 1. 1. 2019. Vzhledem k charakteru novely nevznikají v rámci implementace zákona žádné nové činnosti, není potřeba žádných nových informačních systémů a dotčeným subjektům nevznikají žádné nároky. Implementací novely nevznikají žádné náklady.

7 Přezkum účinnosti regulace

Účinnost zákona bude pravidelně kontrolována Ministerstvem financí jakožto spravujícím útvarem zvláštních účtů privatizace.

8 Vyhodnocení dopadů

8.1 Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky.

Návrh překládané novely je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, zejména se čl. 11 Listiny základních práv a svobod.

8.2 Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s právem Evropské unie

Návrh předkládané novely se netýká práva Evropské unie, judikatury Evropské unie nebo obecných zásad práva Evropské unie.

8.3 Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh předkládané novely nemá žádný vztah k mezinárodním smlouvám, jimiž je Česká republika vázána.

8.4 Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

8.4.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Předkládaná novela bude mít dopady do státního rozpočtu jak pozitivního tak negativního charakteru.

Pozitivní dopady:

Usnadnění převodu do státního rozpočtu

Uvolněním podmínek pro převod do státního rozpočtu, bude umožněno každoročně čerpání cca 10 mld. Kč. Výše částky bude záležet na výši inkasovaných dividend, množství privatizovaného majetku a výši předpokládaných privatizačních výdajů.

Negativní dopady:

Umožnění čerpání příjmů ze státního rozpočtu dle § 4 zákona Financování ze státního rozpočtu, bude užito jen v krajně naléhavých případech, kdy již nebude existovat jiná možnost jak financovat výdaje dle § 5 odst. 3 zákona č. 178/2005 Sb. Z tohoto důvodu nelze určit četnost ani výši případného dopadu. Výše případného převodu bude vysoce odvislá na druhu výdaje, výši výdaje a stavu zbytkových prostředků na bankovních účtech.

Vládní výdaje rušené tímto zákonem nepředstavují negativní dopady vzniklé přijetím zákona, neboť již byly zrušeny dřívějšími rozhodnutími vlády, zákon tato rozhodnutí pouze legislativně podchycuje.

8.4.2 sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Jelikož má novela pouze ekonomický charakter, zavedením novely nevznikají žádné sociální dopady, ani nijak nediskriminuje jakékoliv skupiny osob.

Návrh předkládané tedy novely nemá žádný přímý předpokládaný hospodářský finanční dopad na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, nemá sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny; rovněž nemá dopady na životní prostředí.

8.5 Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava neobsahuje žádná ustanovení, která by vedla k porušování ochrany soukromí či měla jakýkoliv dopad na ochranu osobních údajů.

8.6 Zhodnocení korupčních rizik

Předkládaný návrh zákona nezvyšuje oproti dosavadní právní úpravě korupční rizika, neboť podstata navrhované právní úpravy je takového charakteru, který by neměl mít na korupci jako takovou negativní vliv.

Vzhledem k obsahu právní úpravy tak nebyla shledána žádná rizika, která by mohla vést ke korupčnímu jednání.

8.7 Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Náplní zákona č. 178/2005 Sb. nikdy nebyly prvky, které by měly jakoukoliv vazbu na bezpečnosti nebo obranu státu.

Návrh předkládané novely tedy nemá žádný dopad na bezpečnost a obranu státu.

9 Konzultace a zdroje dat

Konzultace

Ministerstvo kultury

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Zdroje dat:

Koncepce stabilizace finančního stavu zvláštních účtů privatizace

Usnesení vlády č. 610 ze dne 4. září 2017

Usnesení vlády č. 780 ze dne 31. srpna 2016